

ԵՎԻՆՍ

Տր և Յօրէն Ե. Պէ՛ւ՛ն՛լի

Ձեռնարկուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր

Հ Ա Յ Ա Ռ Ե Ր Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԲԱՂԱՔԱՎԱՆ, ԳՐԱՎԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱՎԱՆ

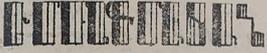
ԿԸ ԼՐԱՅԹԱԲԱԿԱՅԻՆ ԶՈՐԵՔԵՆԵՐԸ ԵՒ ԵԿԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

Բ Ա Շ Ե Կ Ի Ի Ն Սիրիա՝ ստեղծված 300 Ա. Ի. վերջավանջ 175 Ա. Ի. Ասամ, ստեղծված 3 1/2 սոյսը վերջավանջ 2

Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 448

ՃԱՐԱԹ, 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1931

Հասը՝ ձեռնի կը ծախար 3 Ա. Ի. Ի

ՆՈՐ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՊ

Բարձր Գովառնի Մ. Հանրի Բաճու Բարեգին վերադարձաւ, զընաց Դամասկոս, սեռակցեցաւ Սիրիոյ Առժամանակ Կառավարութեան պետ Ն. Վ. Շէյխ Փաճէտօտին և Եփէնտի Տեռ և անոր հաղորդեց հոգատար պետութեան անակնկալ որոշումները ի մասին իր նախագահած կառավարութեան և Սիրիական Ծորաբարանական Ընտրութեանց, որոնց պատճենները հրատարակեցինք մեր անցած համարով:

Նախանցեալ ուրբաթ օր, ժամը 10ին, բոլոր կեդրոն թաղաքներու Բարձր Գովառնիութեան պատուիրակները իրենց սեղերու կառավարական և մամուլի ներկայացուցիչներուն հաղորդեցին կառարուած նոր արար, որ Սիրիոյ մէջ նոր կացութիւն մը կը ստեղծէ:

Այս նոր կարգադրութեամբ գործէ կը բարձր Ստժամանակ Կառավարութիւնը, կը ստեղծուի փոխանցման շրջանի Ծորաբար մը՝ բաղկացած 1928ին իվր երկրին ճակատագրը ղեկավարած անձնաւորութիւններէ, որ իր Խորհուրդներովը պիտի աշխատէ Բարձր Գովառնիին: Հոգատար Իշխանութիւնը կեդրոնացնելով կառավարական պաշտօնէութիւնը և Խոտէն հակազդի ենթարկելով զայն, պիտի չզգանայ իր բարեբար հսկողութեան տակ կատարել տալ ընտրութիւնները՝ առաջնորդելու համար երկիրը իրական կառավարութեան մը ստորադիւններուն: Ընտրութեանց համար բոլորուած թուականը շատ մտադրաւ ԱԼ լալուն, կ'արժէ համառօտ գծերու մէջ ներկայացնել սեղական դիտարար գործունեքը, որոնք ասպարէզը պիտի զան վաղը իրենց ձայնովը կառավարուել համար Սիրիական պետութիւնը:

1928 Ներսիսեանական ընտրութեանց ստեղծ Գովառնիին և Հալէպի շրջանակներուն մէջ մեծամասնաբար ընտրուեցան ծայրայեղ ազգայնական հոսանքի ներկայացուցիչները, որոնց քուէարկած սահմանադրութեան վեց յօդուածները չնդունուեցան Հոգ. Իշխանութեանց կողմէ: Մնացածը գիտեցր:

Նետազայ դէպքերին ընթացքին՝ սեռուեցաւ որ Ազգայնականներուն ցոյց տուած նայրենասիրական ծայրայեղ ու շատ անգամ զօրաւոր երեւակայութեան կըթնող պահանջները չէին կրնար իրականանալ, արուած քաղաքական և ստատեսական պայմաններու տակ Թրքական ճիւղը, քամով ճիւղներէն ելած, անտեսապէս հրճւած, ոսկոր կաշի կտրած երկիրը, որպիսին է Սիրիան, պէտք ունէր հարուստ խնամատարի մը: Տնտեսական վերականգնումն էր որ միայն պիտի բերէր քաղաքական փայտայելի նեռակերտներուն իրազործուելը: Բայց կարելի չեղաւ Սիրիան ստատեսական ստողաբար վերելքի մը կապել, տեղեղ կտրած եկած խառնութեանց, խառնակութեանց երեսէն: Օրէ օր վատթարացաւ ստատեսական կացութիւնը՝ Սիրիոյ մէջ ու ամէնը զգացին եղբերական փութումը, որ ափ առած էր երկրին դանքը: Հոգատար պետութիւնը՝ չէնցնելու, ծաղկեցնելու համար երկիրը, միլիոններ թափեց, շատագրուեցաւ, շահակեց եղաւ: Ինչ որ Սիրիական ազգը չէր կրնար ընել իր վրայ, ցամաք ջրակովը բոլոր և կրնայ ընել զրահանակ և զինուորակ հզօր պետութիւն մը, Ֆրանսան: Յետոյ՝ Ֆրանսայի հետադուր կամ քաշուելով դրացի կամ հետաւոր պետութիւններ, իր միջոցներով իր սահմանները պաշտպանելու վիճակին մէջ չեղող Սիրիան ստատեսական, կանեն Իտալական և Թրքական տնտրականները շատ պիտի են մինչև այսօր:

Այս իրականութիւնը գնահատողներ կամայ կամայ լռեցին ծայրայեղներու ճակատը և պահ մը չէզոքաբար դիտել վերջ դէպքերը, անոնց գահավէժ ընթացքին ի տես նոր թիւ մը կազմեցին կամ միացան արարքեր կուսակցութեանց:

Տեղուոյ մէջ մեծ շարժում ու եռանդ ցոյց տուող էլ Բալլան կուսակցութիւնը վերադարձաւ նկատումները աչքի առնել ունենալով, աւելի մեղմացած ազգայնական ծրագրով մը հրապարակ թշած է: Իր ոյժերուն տարողութեան գիտակցութիւնը և ինչոյ ամէն Սիրիացի տարբեր կերպ չի կրնար մտածել: Հասկացողութեան պէտք է զայ Ֆրանսացիներուն հետ, որոնց մշակութիւնն փոտէն սեղեպակի՝ կրնանք համաձայնութեան լեզու մը գտնել ու արժեքներ մեր իրաւունքներն ու քաղաքական լուսաւոր առաջադրութիւնները, կը յայտարարեն էլ Բալլանի պարագլուխները:

Կան Արքայականները, Շապահները և ուրիշներ, որոնք թէեւ ծրագրային անանցանկի իրամասններով չեն բաժնուած իրարմէ, բայց ունին գործունէութեան տարբերութիւններ, յառաջացած՝ շատ անգամ անձնական հաշիւներէ, որոնք պէտք է նսեմանան հասարակաց հայրե-

ԱՐՓՈՒՐ ԱՐՓՈՒՐԵԱՆ

ՎԱՏՆԻՉ

Տեսած չեմ վարանդանի ուղի յօդուածը, բայց սենթ վերջինից մասերը կարգաւոր իր արուածը կուսում ինձի բերու թէ վարանդան չեղող համար թէ Սրբիորի գէտ Ն. Գ. Ի. Բերային կատարած նին մեղադրանքը, որով վարանդան արժան է յետիւրը շեղութ մըն է միջնուստ ստեղծ զէմ վարանդանի:

Վարանդանի գրքեր է «Հարսնաբեր մէջ 1924/25». Դուստ ֆեանի. Վառնանի թաղմաթիւ վկայութիւնները բաւականապէս համոզիչ չէին և զժամար էր միայն նրանց փայ յենուելով հայ սերունդներու առջև յայտնական անարարանք ենթարկել մի անուանի զտղով ու հասարակական գործիչի, ստանց զէթ նրա ինքնազգայնական խորքը յետը: զժամար էր հայրենասիրու հայրենասիրութիւնը: Ինչ որ մասնաւոր իր անուանի գրքով մի մարդու ճակատին, որ ամուլ կանգը սպասարկել էր հայրենիքին, արտակարգ եռանդով ու առաջնորդ:

Իսկ վարանդանի կ'էս «Դեմոկրատաց ման խորքի նայարութիւնը Սրբիւրանու ընդհանուր թայց, ինչպէս ստացիք, նա այդ հնարաւորութիւնը այնպէս չարաչարեց, որ իր գրած շուրջ եղած կառնականոր փառատիւնն: Աւ արարաններով հան զուցեղ Ֆրիտափոր Սրբիւրանի ետին, վարանդանի կ'ակնցնէ: «Ոյգ պատճառով, այնպիսի մի խորթափայնց և անապա մտք, որպիսին էր Ֆրիտափոր Սրբիւրանը, չկարողաւ համոզուել, որ Սրբիւրանը ժամար էր, չու զրոյանի ներդրումութեան մասնակցութիւնը հանգիւղ Սրբիւրանի մէջ:

Իսկ այս ինչորոյն մէջ Ֆրիտափորի ի յատ ընթած խորթափայնց և անապա մտքին որպէս ապացոյց է անդու զոր վարանդանի կ'արտապէ անոր վարանդանի գրած նամակին սա՛ հատուած:

«Ինչ պարտաւոր ես այսօր մեղադրել Բաղդադին, Վառնուն Սրբիւրանին, Լուսնափայնին և Վառնային (Վառնեան) և արքայանի մի Գովառնի, մի «Հարսնաբեր» որը ամենայն օր, կըր շայտատուութիւն էր թափուած, կըր ստանալի հաղորդներով յայրէ կին կոտորուէ, կառավարութեան պահանջներ ենթարկուելով, ստատեսական ծրագրաւ հրատարակուած էր, որ ինչ կոտորանների սեղերով ամէն բան հանդիսա է և կայսերական կառավարութեան շրջնորդու ամէն բան գահակալի վիճակն ունի:

Թէ ինչ կազ կայ այդ կառավարական ղեկայեցներու բաժարանայ հրատարակութեան և Սրբիւրանի մտանչիչի արդատութեան ղէմ պատու պանելուն միջև, թող թան անոր որ կը հակնան... Բայց ստով միայն չի գոհանար վարանդան և մէջ կը բերէ որքի հատուած մը Ֆրիտափորին նոյն կամ արժէ նամակին — Սրբիւրանը պաշտպանողները կ'արտապէ եղբ թէ թիւթիւններէն է Դաշնակցութեան ստած Սրբիւրանը հարգանքներ իրեն, ստոր է որ կը պատասխանէ Ֆրիտափոր. «Որքան ինձ գտնէ յայտնի է, մերուն այդ թուղթը ստացել կն Գիւրը:

Նիքի մը գերազան շահերուն առջև, Սրբիւրան համար ստեղծուած նոր կացութեան մը մէջ, յի՛ր՝ ճակատագրական անակնկալներով:

MISE AU POINT

ԳԱՐԻԹ ՊԱՐԱՍՏՈՐԻՆ

Կարգաւ յետոյ «Գարսաթիկէն» Գրական-Գեղարուեստական Քրոնիկը, շատ արի նուարանի Տասնչին ժամ արուն և իմ միջև, արտապէս և ներքին յարեմանութիւն կ'ոյ:

Եսնէն (Բեկուն Գիւրան) և ոչ ոք իրենցից որեւէ յարասերութիւններ մէջ չէ չեղի Պրիւրիւրիէֆի նեռ. իսկ թէ ինչքան մտն է եղել գործին Գիւրանը, այդ էլ Յալիուածի մի կ'ուսու պարզուած է:

Անա՛ պատասխան և անա՛ փաստ, զոր կը գործածէ վարանդան լուսազոյնը շահանքուն համար նարաւ, և մի միայն այն պատճառաւ որ Ֆրիտափորն է անոր հեղինակը: Իսկ անոնք որ Դաշնակցական չ'լլալով պարտաւոր չին Ֆրիտափոր Սրբիւրանի առջին մէկ գրքին ու գործը սրբութիւն համարուել, պիտի խորհիմ թէ տկար է Բիրայի ամենագոր անգամին արամաբանութիւնը այստեղ և նոյն իսկ պիտի թան զի մը աւելի խորացնելով խոյրը, թէ «Եղակեան պարագլուխ Արփիւրանի վախարկումի մեջ անագրուած է Դաշնակցական պարագլուխ Սիլիւրանը»:

Մյու է իմ համոզումս և սա է, բաւ իս, հարցին ամէնէն տարբ կողմերէն մին, միայն ըլլալով կ'երբեմնի ստեղծելի արարող ընդդէմ իր նախկին վարակալին և բարեկամին (Սրբիւրան), անկէ վրաբարուած, անոր հետ զժամուած ըլլալու պատճառաւ:

Երբ Օսմ. Մանամարութիւնը և ոչ ոք մէջ առաջին անգամ հանդիպեցաւ Սրբիւրան Գիւրանին (որ ստուցիչու եղած էր հեղորեականի մէջ) ընտանաբար պարտութեամբ ընդունեցաւ իր արտագրուած մար փայ, կ'երբի ստացի կարտիկ համար, անիս անխնամութիւնը ունեցաւ ըսելու՝ չիչեղով եղիտուան դատարար և միջ ամիս ստով Սրբիւրանի հետ պայմանուիւ:

«Տո՛, Վասնէ, ինչպէս պայմանէր Սրբիւրանի պէտ մարք... Որուն պատասխանելի. — Չէ՛ որ Գոյոյ մահ-փորձէն կտք արդէն ստաներու տարի ձրի սպարեաւ ան... Եւ կ'ընտան չիտիւրով ու արժգունեցով, հարկն կը ցաւ կակոպել: — Չիչը է. և սա այն ստուն ալ հակառակ էլ... Սիլայ մըն էր որ կատարուեցաւ:

(Շար.) ՎԱՆԱՆ ԹԵՔԷՆԱՆ

ԵՐԱՇԵՏՈՒԹԻՆ, ԳՐԱՍՈՒՍ Առու գիւղ — Առաջին երկու նոթերը ինչ արժէք ունենին: Աշակերտ — Ինձի համար, սեւէ արժէք տունին:

Առու գիւղ — Որ ձայնով պէտք է երգել այս նոթերը: Աշակերտ — Մարգու ձայնով:

ՀԱՆԷՊԻ ՄԵՐ ԲՆԺՆՆՈՐԻՆԵՐՈՒՆ

Վերջինիս լրագրուած մաս է: Կը խնդրուի Հալէպի մեր յարելի ըստանորգներն վճարել պարտաւոր իրենց փոխան ընկալարի, զոր իրենց պիտի ներկայացնէ մեր յատուկ պաշտօնէան: ՎԵՐԱՅԻ ՎԼՁՈՒԹԻՒՆ

— Այնքան արեթիւն՝ Դամասկոսի Դաւիթին արուած լուրը սուս չէ, բայց սիւլ է, բաւ ան. յետոյ սեռ կուտիւր վառելով յարց. «Բանաստեղծութիւնը՝ բարի չէ, «այն բացի մէջ ըրի Նիւթ» երգի «Ճամբը ներսուս Հաղոց միջ չէր, այլ «Գարսաթիկէն» Դաւիթ Թագուտը Ազգին «Խարսիկի Աւգ Նիւթի շուրջ խոսելու» շեղանակն էր, ցոյց տալ այն խաչը «Թերին» զոր Գիւր Թագաւարացին հեղինակը գործը է Դաւիթի անուանի «Թագուտը կենսագրութիւնը գրած «ստեղծ»:

«Ամէն մարդ գիտէ թէ Դաւիթը «Թագուտը ըլլալէ առաջ, հողի էր: Առտուածաշունչը կ'ընէ թէ, ան Գարսաթիկէն շահեցաւ անուան, թէեւ կ'անգամ կեցած էր Երուսաղիմ: — Դամասկոսի Դաւիթն ալ բաւական բան չափեցաւ պարտաստիկէնով, ըրի:

«Այն, ամէն մարդ գիտէ թէ «Դաւիթն է ազգանունը ըսողը և Առտուածաշունչը կ'ընէ թէ երբ Դաւիթ Տաղանակը կը ժողագրէր, ստեղծը կարգուեց, իսկ Առաւելը ազգիւր «Սիլիւր, Դաւիթին կարգուեց երգի» օճեց:

«Առտուածաշունչը կ'ընէ թէ Դաւիթը բաղմաթիւ բաներ բրաւ, քանիք, «Գարսաթիկէն» բայց չըտեր թէ ինչպէս «Կրտսէ որչափ որ էր՝ միայն երեսուստ զեկի մէջ մտած Սամաւ, Սուրբը, «Դաւիթն, Սողոմոն, Յեռար, Նիլոստու, Նափին, Յափիէ, Նիկոմոս, «Եղիտու և եղիտու անուն զաւակները միջև Աղոմոնն է գահին «արանի մտանգորդը: — Բաւական հետաքրքրական է զիտու, ըրի:

«Անա՛ Առտուածաշունչը զուր եղող այն պէպ որ Սողոմոնին ապահովեց գահին: Օր մը Դաւիթը պատահեցին սուս «Տես նոյնս մը կըր զորոյն մէջ «Կարգաւոր երկու տղաք՝ որոնցմէ մէկն էր որոնցին:

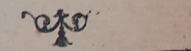
«Ինչպէս պատահեցաւ, (Առտուածաշունչը) մէջ այս տեսակ պատահումներ յայտ կան, երկուսը բռնած կողմ որ յաղողը տղոց մօտ մայր ըլլալու «մարմաղին բանուեցաւ: — Նայէ՛ ըստ չիտի տղան, ձր-տեղիկը նորթուակին ճակտին վրայ ձր-ման պիտակ մը կայ:

«Կը սխալվե՛ր, բաւ Սողոմոն, «Երբեմն պիտան հոնովը հարթակին «ճակտին վրայ չի գտնուել, այլ նորթուակին պիտին մայրը մարդը ձրակին սեռ: Պոր մայրուակը ճակտին եկած «է, գոնէ՛ գահն կը սեռնուս:

«Ու կայր մտաւ: «Արքային նորածին նորթուակին պարզին մայրը ձրակին էր:

«Եւ է... «Անա՛, Դաւիթը անտեղիկ որ Սողոմոնի վրայ առտուածաշունչը շոր կայ գահին կ'ենդանութեան, «Թագուտը պատկեց:

— Դամասկոսի Դաւիթն ալ... — Չիչը է. Առտուածաշունչը կ'ընէ թէ Դաւիթը «Դամասկոսի Առտուածաշունչը մէջ պարտը պարտաւոր Դաւիթը պիտի ստանանս և Աղոմոնն պիտի ստայ: Աշխարհին, վերջացուց խոսակցութիւնը:

ԱՆՆԵՐԻՆԻՔԻ ՓՆՏՈՒՐՈՒԸ

ՊՂ ԿԻՆ

Աղային տան է: Հիւրանոցները... Պատուով տեղը երգու ճիւղերուն է տրուած: Մեծ մտրդիկ, իշխաններ ըլլալու են: Տէրփիկ կորպորացիոյ մտաւոր միջան: Լազար՝ Ֆէրսանէ, Դէմքերին ու ձեռքերին արեւէն այրած, խաշած, բայց մարտը են: Ազնուական: Ո՛վ գիտէ: Գուցէ կորսուած մէկը ուրիշ:

Ճանաչողը, գիւղին տէրը, իր տեղըն է: Լուրջ, հազարատար: Միակ տղան՝ ոտքի: Կը ծառայէ: Յետոյ շարքով յորդորներ են գիւղին աղաներն ու լեզուն բերին մէջ դարձողները:

Դիմացի շարքը կը կրունկէ: Ֆրոյտը՝ տանտիրոջին: Ճակատին երիտասարդ, սգաւոր աչքերով: Ձեռքերը գոտիկին՝ պոքոտի վրայ:

Օճայիը ճանաչի կը վառու:

Տան տասնակ պատասխարներն ալ արտօնուած են իրենց տեղերը ունենալու: օտային մէջ: Հովիւն ալ՝ իր մինչեւ ակառքները եւ արջերը իր կողքին լինելով: անոց մէջ, անոց հետ, դրան թովկը:

Խոսքը, խոսքերը թիւ թիւ կը մանուկն: Ձեռք գեղերը տարէ: Կարծիք չէ՝ թիւ թիւ, փրթող տաքերով կիսի զայն:

Կառաքարովի, հիւրերուն մէկը յիշատակէ, սակն հեծեալ մը պատմել: Շատեր կը կարկամին: Հասարակ բաներ են իրենց գիտածները: Չարքերը, Հովիւները գիտեն աղուորներ: Համոզվուրը:

— Հովիւք թող պատմէ, կը տակուն ամէն կողմէ:

— Լա՛ւ, կը ծայրէ ջրիւրին տակն կորչանալ փորձող շրթները մը: Լա՛ւ, մէկ պայմանով...:

— Ըսէ՛, ըսէ՛...:

— Գը կցեցի դուրսէ՛ր ամեն բանալին թովս, մինչեւ հեծեալի լեռնալը...:

Խորքաւոր է հովիւին առաքարը: Գէ՛, ան ալ գաղափարներ ունի: Զու՛ւպ՝ կը ծիծաղին:

— Կըրտունի՞ր...:

Թե՛քեանս՝ հովիւը ճի՛ղպ կը կղպէ դուռը:

Խոսած է հիւրերուն դիմացը, ծառաներուն մէջ, դրան թովկը: — Վճռաբար հիւրեր ու յարգելի աղաներ, յոյս-լուսակ հանրանք...:

Թրթուուն է ծայր հեծեալի պատասցին: Կանացի, կ'ըրթ: Ուրի՛շ ուր:

Հիւրերը ականը կը կտրին: Ամէն կողմէ:

— Է՛յ հա՛...:

— Կար ու չկար... զիւր մը կար: Մտածառտան, վարչ-արդատան... Կերան կտրին: զինչ շուրթով պաղ սկիւրով, զուտ գիւմրիւտէ պագ-թա գեղով: Պաղ ու պտտի, դու՛ր ինձ ըսէ՛ր կը լինի լիտան, նս՛ ձեզ ըսմ տաղ

(Շար, Բ. էջ Ե. սիւնակէն)

Առաջին փոխարորը Տ. Խաչատուր Մ. Վ. Տէր Կապարեանը (այժմ հանգուցեալ), մասնաւոր սենեակի տը սրահաբնակ տանը ու թիւր ամիս հիւրերակցեց զինքն, միասնաբար սեղանակցել ալ ընելով այդքան երկար ատեն մը, երբ հաց մը ձեռք ձգելու համար, զլուսն մը փորձեցի տակ դրուելու էր, զան չի որ, հայեր չէին կրնար տուններէն դուրս կլլել և գործել, իսկ թուրքեր պարէն չէին ծախեր հայոց, թշուառութեան և անտաղութեան ճիւղաներուն մէջ փնտրելու համար գտնեցը, սպիտակ շարքով լրացնելու համար եաթաղանակ պատկառ մնացած աները:

Հեն՝ ձեռքերեց Խաչատուր Մ. Վարդ, և թիւր ամիս արդէ՛ր հան հասցեղ իր գլխուն, ուրկանէ գործուած գործախոս ընկորները հայտնեցին, որոնք Վաղի Պատ. ին այն վայր մը կը փնտրէին որդարու համար իրենց մեկուկէս ըվուր սրբիկներու սրահումը վարպալ:

Անա՛ ղեպերը և անա՛ մարզը, կիրակեանը, պատմութեան առջեւ կանգնած, բայց անոր զուրկ շատ բարձր կը մնայ այն ուսերին, այն թղթերին, որոնց սրբան ու հոգին, փառքն ու մասնաւոր բարեխել կուտան միայն:

Հովիւ

ու տխրան... Աստուծոյ սոխակները ծայր կուտային կարգանքուն, հաւնաց - հաւնաց կը լեզուն ըրեր ըրարգան ստաներով... Ճանկ ցանկապատ մտնուագատ՝ րոյնը կին ճնդրակներու եւ սարդերու, մողզներու, սողուններու հազարազգի... կող ու ողբաբ, այժ ու մաքի, օղբ փորձով ու բառապով կը լեզնէին... Յետոյ լանքը, բարի ու չար, հորթի եւ գառնուկ կը ըշէին արտազայր... Գիւղուկները անդորը, անմեղ, իրենց գործին կ'աշխատէին... Գիւղին ճանաչար չէր, հանդարտ, ինչպէս...:

— Ինչպէս մարը, կը փոխանու, կը մոլորան աղէն ձախէ:

— Է՛յ հա, է՛յ հա...:

Այս գիւղի ունէր մի տանուէր, բարին՝ պաշտօղ, չարը՝ ստող... Մըրհուններուն վրայ անգամ չէր կոխերը՝ իր ցարգէ գլուխ անոց... Ունէր երկու կայտառ. կտրին ճիւղան ձագեր: Մէկը՝ տղայ, տանութամեայ, սէլիկ հասակ, յոյսի պակակ, երակի թեպ, միակ աղուս իր ժառանգորդ... Միւրը՝ աղիկ տասնհինգամեայ, այնը պայել ու ամօթլած...:

— Է՛յ հա, ի՛նչ աղուսը կը խօսի կ'ըսէ տանտէրը ճայտով իր կնոջ Ըսէ՛, ըսէ՛, աղիկին ինչպէս էր...:

— Խուշ լեզու, հեզ ու հլու, զանն իր սօրկան, աղին յոյսը՝ իր հայրիկին... Եղբայրն ըսն կը գուրգուրար անոր վրան, ինչպէս, իր մին ինչպէս կրնա...:

— Մ'ը... տանտիրին է: Այր ու ակակ կորած համակ՝ մտիկ կ'ընէ իր գաւաղը:

— Այս բարեպաշտ տանտէրը՝ օր մը ուզեց երուսդէ՛մ ուխտի երթալ: Երթալ պագիկ Մուրը Գիւղանուն ու համբարել կրնած տեղերն Յիսուս Փրկիչին: Գիւղ ու տէրտէր հաւանցան ու զօրեցին մեր մասնեան...:

— Մանկ իրենց հետ պիտ' տանէին. բայց աղիկը ինչ ըսին... ճամբան՝ երկուր, բարի ու չար հազար մարդեր, հազար գողեր, հազար փորձանք միջեւ Մուրը Տեղ:

— Մեկն մէկ տան որդեգիր...:

— Մտորած եմ դուրս ելլել, ընական պէտք ունիմ գոհացնելիք, կ'ըսէ անգամ մէկն անկիւնին...:

— Պայման մէկ է...:

— Ետուանէ՛... ակակը մը տար... Մեռար, թիւ մը սպանէ...: Հրատարղար անտունըն է...:

— Փորքութեանը գտնը կին զայն փողոցին, ըսերն տունը, կայք լըմցուցեր, փիւտ տունը, մարզ մեծ-ցուցեր, րթը կէն տան որդեգիր...:

— Տասնհինգամեայ լուսնաման շուշան աղիկին ակնը պայել՝ վստահացան տունի այդ շան...:

Երկ-կնիկ ու մանկ գաւակ ելան զացին երուսարգէն...:

Անոր ցացին աղիկին տունին մէջ առանձին, աղիկի շուշան վստահելով տունին այդ շան...:

— Ման, աման, հիմա վրաս...:

— Սուսն ձո՛, ինչ կ'ըլլաւս կոր...:

— Մէկ օր երկու, ան սկսաւ ըրիկը լեզու ու առաջարկ ընել աղը կան:

— Իկո՛ւր, աղուորս, չէ՛ մի՛ ըսեր: Լուրջ կ'ըլլամ, յաւէտ ծառաղ: Փագաղի կ'ըլլամ, կոխէ՛ վրաս, մի ընձր կաղ:

Մերժեց աղըրկն այս առաջարկ: Գոցեց դուռը իր երեսին:

— Ապանալիք:

— Ենչ փափաքս չկատարես, կը զգեմ ճորջ թէ՛ անսովթ աղիկի այստակ, ձոր երթել վերը, ճանիկ մտիկ երիտասարդ պատանիք կ'առնէ ոնցն իր ու մնիւն յոյս, մնիւն իր կուն վաւտեց: Գիւղը ամբողջ մըլտ կը լսուի: Պատիւն ա՛նչ ամէն ըրին ծամոց դարձուց աղիկի այս անսովթ...:

— Կա՛ կալուս... գիտցածդ ըրէ՛: Բաւական է որ ճամուռս անդիմ ըլնայ...:

Վրէ՛խիկըր ծառան ըսածն զրեց Մուրը Տեղ տանտէրին:

Ճանուտէրը երբոր առաւ, կարգաց լանց գործն անմատուս իր աղըրգան, կանից զուսաղ իրան թով: Գուս անսովթ կարագը Հրամայեց:

(Ըարը յաղորդ Եարար օրուան թիւով):

ՃՈՅ ԿԵՆՆԵՐ

ՏԱՆՔԵՐԻՆԻՔԻ ՄԱՐԻՆԵՍԱՅԵՏԻՑ ԵՐ

Ներկայ ամուսնու 7ին Աղեյանդրոյ Անրիկին Միշրին արահին մէջ հայ ու օտար հասարակութեան մը ներկայութեան նուագահաղէս մը տուաւ Բրօքի. Ս. Պայտատեանի կրտսեր զաւակը, տասներեքամեայ Չաւէն, հիացումի եւ աշուքի մասնակցով ներկաները:

Փորթիկ արուեստագէտը կտորնէր նուագեց Պատէն. Եուպրթէն, Եուսանին, Քէթիկէն, Եոփիկէն, Մոցարէին եւ իր հօր հեղինակութիւններն անպայտիկ յարգութեամբ եւ ծափահարուեցաւ:

Չաւէն մարմնով փորք է ու նիհար. բայց եակի զաւակը կը դազար, կը ստուռար, լեզու կ'ընէ իր ճարտար մտածներուն տակ: Ունկընդինըրը հմայուած էին ուրիշ ձգել արահը եւ պիտեղով կրկին տառին մէկ բանի կտորները:

Երաժշտական տաղանդով օժտուած արուեստագէտ մըն է փորթիկ Չաւէն, որ սպագալ կը խոստանայ: Մենք կ'ողջունենք զայն մը արդատ զեղարուեստի անպատասէն ներս եւ կը շտորտորենք իր արուեստագէտ ծնողը:

Չաւէնի երաժշտական այս երկ-կոթիկն մասին զրեք են, երկպատմայ մամուլին գատ, տեղական թերթերն այս լեկիւրս իր հրկու թիւերուն մէջ, — 7 եւ 14 հոկտեմբ — Միակագէն Ենիկուն 7 Նոյ, Ենիկուն Մէլի, Գլոյ, Բէթորմ, Միւնկրաֆ մտերնալ իրենց 5 Նոյեմբեր թիւերուն մէջ ըզբազեք են մեր դիւտառի ազգային յարգութեանը:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳ. ԿԵՆՐ. ՎՍՈՂ. Ը ԵՒ ԿԻՐՈՍԻ ԳՈՏԸ

Հին Յունաստանի եւ կղզիներու Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնը Նոյ. 10ին արտաստագր ինքու որ գումարելով, զաղած է Գիպոսի ազատարութեան խնդրով: Բանածու մը խմբագրուած և յղուած է հելլէն մամուլին:

Ցեղագրական, պատմական եւ իրաւական հիւնրով բացարձակապէս հիլլանական դիմագիծ կողմ կ'ընդունի Սայր Հարիսիի միասնապէս ազատարուելու փափաքին եւ այս՝ ամբողջ Յունաստանի ժողովուրդին զգացումն արեւ կողմէն կը ծայրակցի Յունաստանի մէջ հիւրընկալուած եւ ըրախազէտ նաջ ժողովուրդը:

Ազգ. Կեդր. Վարչութիւն

Այս առթիւ 15 Նոյեմբեր կիրակի ատուտոս հայոց եկեղեցիին մէջ կատարուած է հոգեհանգստեան արարողութիւն, ի կարոտի ազատութեան համար անհատակ ամենքու ինչատակին:

ԿԵՐԳՏՈՍԻ ԹՅԱՆԱՌԻՆ ՄՕՑ

Թորգոմ Սրբ. Գուշակեան, որուն երուսդէն վաղարիտքութեան վաւերացումին Լուսնաճէն զարը գրած էինք, իր մտատուտ մեկուսին առթիւ ներկայացած է եզրպտոսի թագաւոր Վեմ. Յուստ Անի, ընկերակցութեանը Գեր. Սեւադ Եղիկազար: Աին եւ Արմենակ այլ Կամարակահայ: Մտտ 25 վարկեան տեսած է ընդունելութիւնը: Թորգոմ Մատիկար կար պոցեր և փրան. ճար էր եւ իր հոտիկ երաբարագիտութիւնը յայտնելով շորին Վեմափառութեան. ենիկատար թագաւորը իր լազգացութիւնը յայտնել վերը նորը տիր պատարարքին, գոհունակութեամբ յիշտ է հայ ճասարակական ժրարան և խաղաղասեր կ'արագիկը:

Թորգոմ Պատիկարը մտտերս պիտի մեկին իր պաշտօնատեղին ծրուատողէ: Ենիկազարի հայ հաշարակութիւնը յարգանքը ցոյցերով կը բաժնուի իր քերթնիկ Առաջնորդէ:

ԳՈՒՐՈՒ ԸՆԿԵՆՆԵՐ

ՅԱՂԻ ԱՅԿԻՆԱՆ, որուն Պոստըրանտին արժանակելով Գուտուտ խորթին ըլլալով գրած էինք, ուսմանական շոգեհանգստով ինչե զացոց է Բուսանի. սակայն չէ կրցած անգամ իր ու ստիպուել է վերադառնալ Անիսարգիւս, ուր կը բնակէ:

Յաղի Անիկան, որ Գուշակեան յայտարարութիւններ ընէ՛ իր զուլիկ անցաններուն մասին:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒԻՐԵՐ

ԿԻՊՐԱԿՍ

Երկրորդ և 3-րդ Լուիս Լինքոլնի թիւերը խօսելով կրպարսի մէջ պատահած վերջին հակամարտական ղեպերու մասին, կ'ըսէ թէ բուն բրօքական մը կը մղուի դրացի բոլոր երկիրներուն մէջ:

Պարս լիտու հաւատարմ պրիւրէ մը կը տեղեկանայ թէ շատ լուրջ ընտելութիւն մը բացուած է և ճշմարտութիւնը հաստատուած: Բրիտանական զինուորները, նաւազիններ և կիւրական ստիականութիւնը, հակառակ յարատեւ զրգուրութեան, հազուադէպորէն ըսնի ոյժ գործածեցին ղեպերու ընթացքը:

Թիւանութիւնը երբեք չգործածուեցան և ոչ մէկ կին վերաբուած կամ սպաննուած է: Ենիկազարու անպահանջութիւնները յարգուած են:

Անա՛ գոծերու պաշտօնական ցանկը. քաղաքացիներ՝ 6 պալաններ, 30 վերաւոր, ստիականներ՝ 30 վերաւոր:

ՄԱՅԻՆԿՈ - ԲՏԱԼ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Մ. Կրանտի, Տերտաթար Մուսօլինիի արտասանական ծայրը, նախագահ Լուիսի հրահրելով Ամերիկա մեկնեցաւ: Իր փափաքով վրայ՝ նի. Խորք մէջ ընդունեցութիւն չեղաւ իրեն: Ամերիկեան կառավարութիւնը որոշած էր որ ան օդանավով անցիկ Ուաշինկթընը՝ նշանաւոր օդայն: Լինտալէրկէ ղեկավարուած սաւառնակով մը, բայց օդին ղէշութեանը պատճառով, նախարարը և իր նեաեւորները մեկնեցան մասնաւոր կառավարով մարդկանով և զորջներով զարգարան: Բայր կայարաններուն մէջ շեմը ընդունելութեան ասօճանացաւ Մ. Կրանտի: Տեսակցեցաւ գերագոյն դատարանի նախագահ Մր. Հիւրի. և սպա՛ արտաքին նախարար Մր. Միլիանի և Մր. Լուիսի հետ:

Կրանտի Ամերիկա այցելութիւնը ուղարկու է մէկէ անկէ տեսակետներով: Վերջերս Եւրոպայի զանազան կերպոններուն մէջ զուտարուած բոլոր խորհրդագործիւրուն մէջ Կրանտի Իտալիոյ ներկայացուցիչը եղաւ և իր այդ՝ յաւ տպաւորութիւնը գործեց անպիտան պատուիրակներուն վրայ: Մէշտեղ դրաւ ղէնընկէցութեան հարց մը, որ իր շուրջ համախմբեց զօրաւոր մեծամասնութիւն մը՝ ազգատարուուն մէջ: Անոր ոյժ կուտար Կերմանիւն, որ իր կարգին Ֆինանսական լայն կապեր ընէ Ամերիկայի հետ, իրեն պարտական երկիր: Անա թէ ինչո՛ւ Կրանտի համարակիցի վերաբերում մը դուտ տարբերութեւ երկրին մէջ: Պէտք չէ՛ մտահան ընել նաեւ՝ այն պարագան որ ոչ արհամարհելի իտալացի փորձաճանաչութիւն մը կայ Միացեալ Նահանգներու մէջ:

ՄԱՅԻՆԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔԻ ԲՈՅԸ

Ճարտն հազարապետի մը սպաննուր Մանուրիոյ մէջ՝ եղաւ ճակատագրական կայոր, որ դպաւ կուտակուած կիրքերու վառաքարներն: Բռնկած են ղեղիններու սաճմանները Ազգերու Իշխանկոթիւնը, որուն անդամ են հակամարտ ըստեւ պետութիւններն ալ, երկու ամիս ի վեր ամէն շաբթ կը թափէ կրակը մարդու համար, փոխաբեր զերդուութեան հրաւիրելով կողմերը: Ազգերու Իշխանկոթեան բարոյական անմատուրութիւնը խորապէս վստահուած է ինթէ կարեալ հասկացողութեան եզր մը գտնել եւ մայէշի կապի լսողըրը:

Գատերազմի դուր բացող շարժաիկները երկու են:

Ս. — Ճարտն իրքեւ ասիական ամենագրաւոր պետութիւն մը՝ իր սահմանները նեղ կը զրգայ իր անող բնակչութեան համար: Լուսած հրաբխային կղզիներուն վրայ, ան՝ միշտ մրցումի մէջ է Բուսանի և վերջերս ալ Ամերիկայի հետ: Գատերոյ դար տակ ճակտուեցաւ: Զարգաւ բանակներուն ղէժ՝ աղբիւրու համար ուսական ծաւալուր՝ Մանուրիոյ մէջ: Այսօր Նոյն կացութեան մէջ է Բուսական ազգեցութիւնը անուն փրկած և զօրի տակ կը գործէ:

Բ. — Ամերիկեան և եւրոպական տարբեր պետութեանց շահերը ղէժ կուգան ճարտարական զտուեմբուն և ընդարձակ անմատուրութիւն իր զանաչայ:

Մանուրիական հողատար ստատարեր երկիր մըն է և հողագործութեան, ճարտարաբանական ժողովրդի մէջ բաւական յանարկութեան ղիւր մը տիրացի է ճարտարական վարչութեան ներքեւ, որ իրեն յանձնած է խաղաղ կենսի մը բարիքները՝ զորք զաղաքական անպահանջութեան: Սյս վերջինը կրճող ու քրտիկ աստու է չինական մեծամասն կայարակեան, որ քրիւտած միօրինակ կանոններ կառավարական մեծամասն և օրէնքը գործարարու պարտադրելու ոյժ էին, խորապէս և աւստապետական դրութեամբ գործարարութեւ ձեռք:

Ճարտն զաշխարհներով որոշ իրաւունքներ ձեռք ձգած է այդ երկրամասին վրայ, գոր իր կը նկատուէ:

Կարժիլ Իտալիա սակայն, չէ՛ զաղրած Իտալիական իր գծին մէջ անկէ ուղիւէ: Անոր համար այ ան զրած ու ուղարկութիւն չի իրանցի չինացիներուն: Զորավար Մաշալայան, որ Քիլիքարի մէջ յաղողութեան մը վերջ՝ նահանջեց, եւ նպատակարարի իր օրհայելու:

Ամերիկայի շուկան է Չինաստանը: Անոր գործին չի գար կորսնցիկ յայր շահատանը եւ վերը բարձր որ Մանուրիան՝ արգիւստարեք երկիր՝ ամէնէն փափուկ ու անհրաժեշտ մէկ մասն է Չինական Հանրապետութեան:

Ազգաժողովը՝ անմիջական ազգեցութեան տակ Մ. Պրիանի խաղաղասիրական շուկան, մինչեւ իմտ կողմակցի կը գտնուր Չինաստանի: Կը խօսուէր պրոթոկոլ երթարկել Ճարտն: Բայց Բարիկեան թերթերը և ազգաժողովը մեծամասնութեան, մէկէն սկսան ի նպատակ ճարտն խօսել: Կանուսն ձեռքը այս համարակարգի գողանիլը

ՀՐԱՅՄԱՆ

(ԳՐԱՍԵՐՆԵՐՈՒՆ)

1. Ինչ թերթեր կը հրատարակուին Հայաստանի մէջ:
2. Քանի՞ հոգի կ'աշխատի Հայաստանի մեծագոյն թերթերուն մէջ:
3. Ո՞ր թերթը ունի առաելագոյն տարածումը և սրբան է:
4. Ո՞ր թերթը երկրորդ տեղը կը բռնէ:
5. Գիտէ՞ք թէ «Նորհրդային» Հայաստան թերթը 600 թղթակիցներ ունի:
6. Ինչ է «Պատի թերթ»ը:
7. Քանի՞ գիրք տպագրուած է Հայաստանի մէջ 1930ին:
8. Որքան գրամ կը ծախէ Հայաստանի ժողովուրդը գրքերու համար:
9. Որքանով և ինչպէս կը վարձատրուին հայ հեղինակները Հայաստանի մէջ:
10. Ո՞րն է Հայաստանի գրական մեծ պարբերակները:

Ասոնց և ուրիշ շատ մը հարցերու պատասխանը պիտի գտնէք Յովհաննէս Պօլոսեանի «Նորու ամիս» Հայաստանի մէջ գրքին մէջ: Պէտք է ամէն հայ լատատեղեակ ըլլալ Հայաստանի մասին, ատրկա կարելի է կարգաւորվ վերոյիշեալ գիրքը:

ԳԻՆ 1,5 ՏՈՒՆԸ

ՅՈՒՆ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ

ԵՐԿՈՒ ԱՄԻՍ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Մ Է Զ

Տ Գ Ր Ա Ն • Գ Ր Ե Գ Ա Ր • Ի
Գ Ա Ս Թ Ո Ն
1931

ՀՐԱՅՄԱՆ

(ԳՐԱՍԵՐՆԵՐՈՒՆ)

1. Քանի՞ Հայ պետական թատրոններ կան Հայաստան:
2. Որո՞նք են հայ թատրոնին «աստղերը»:
3. Ո՞րքան գրամ կը ստանան դերասանները Հայաստանի մէջ:
4. Որքան ժողովուրդ կը յաճախէ թատրոնները:
5. Երբ կ'ազմուեցաւ «Հայ կինօ»ն Հայաստանի շարժանկարի ընկերութիւնը:
6. Ինչ շարժանկարներ պատրաստած է ան մինչեւ հիմա:
7. Ո՞վ կը վճարէ «Հայ կինօ»ի ծախքերը:
8. Քանի՞ Հայ շարժանկար թատրոն կայ Հայաստանի մէջ:
9. «Հայ կինօ»ի աշխատակիցներու թիւը քանի՞ հատ է:
10. Ո՞վ է «Հայ կինօ»ի վարիչը:

Ամէն հայ ծնողը Հայաստանի մասին իր զաւակներուն զարգաբար մը տալու համար պարտաւոր է իր տան մէջ ունենալ այս գիրքը որ կը բաղկանայ 500 էջերէ և զարգարուած է 100ի չափ պատկերներով:

ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՍ

Հ Ո Յ Ս Տ Ե Ս Ա Ի

ՊԱՅՔԱՐ ՀԱՆԴԵՍ, Ի Բ ԹԻԻԸ
ՊԱՅՔԱՐ ՀԱՆԴԵՍԸ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ 50 ՍԷՆԹԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԹԻԻԸՆ ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵԻ «ԱՆԱՐԳ ՀԱՄԲՈՅՐ, ՎԷՊԻ», ՀԵՏ ՀԵՏԵԻԵԱԼ
ԶԵՂՋԵԱԼ ԳՆԵՐՈՎ ԿԱՐԵԼԻ Է ՍՏԱՆԱԼ

ՊԱՅՔԱՐ ՀԱՆԴԵՍ 1930, Նոյեմբեր, թիւ Ա. գին 50 սենթ, 1931, Սեպտեմբեր, թիւ Բ. գին 50 սենթ. երկուքը զեղչեալ գինով 75 սենթ:
 Պայքար հանդէս, թիւ Բ. գին 50 սենթ, Անարգ համբօյր՝ վէպ, գին 50 սենթ, երկուքը միասին զեղչեալ գինով 75 սենթ:
 Պայքար հանդէս, թիւ Ա. գին 50 սենթ, Պայքար հանդէս, թիւ Բ. գին 50 սենթ, Անարգ համբօյր՝ վէպ, 50 սենթ. երեքը միասին՝ 1 տալք:

ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՍ

ՓՆՏՈՒՆՑԻՔ ԵՒ ԾԽԵՑԻՔ

Յ. ՉԱՂԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՔԱՂԱՂ ՍԱՐԳՍԵՈՎ

Առողջապահական եւ ինքնավ պատրաստուած սիկարէթ եւ ծխախոտներ, որոնք զեղազանց են նմաններէն:

Մ Ա Ր Ք

Տ Է Փ Օ Զ Է

ԱՅՍ ՄԻՆԱ ՀԱՅՏԱԿԱՆ ՍԻԿԱՐԵՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Է ՈՐ՝ ԿԱՍԱՐԵԱՊԵՍ ԳՈՂԱՅՈՒՄ ԿՈՒՑԱՅ ԾԽԱՍԵՐՆԵՐՈՒ ՊԱՇԱՆՔԻՆ

ԱԼԵՔՍԱՆՏՐԵԹ ԱՅՑԵԼՈՂՆԵՐՈՒՆ

Ալեքսանտրէթի ամենափայլուն հրապարակին վրայ նորաշէն նամակատան դիմաց կը գտնուի «ՕՔԷլ Լիքս» պանդոկը, երեք յարկանի, օդատուն, ծովանայեաց, և մաքրութեան տեսակէտով անգերազանցելի:

Մահակալները Եւրոպայէն տպագրուած և եկած են, կահաւորուած եւրոպական սիւնէմով, ունի ճաշարան մը, ուր ուզուած կերակուրները կը պատրաստուին. կը հրատարակին ամենամաքուր տեսակէն ըմպելիքներ: Ունի բազմից մը և շէնքը լուսաւորուած է երկարական լայտերով:

Կը յանձնարարենք Սիքսանտրէթ ալցելոլներուն իջնել «ՕՔԷլ Լիքս» ուր մէկայ պիտի կրնան հանդիսա ընել:

Զ Ե Ր Ժ Ա Ն Ո Ա Ն Ե Ր Ը
 Խ Ո Ւ Է Զ Ե Ժ Ի Ա Կ
 « Ծ Ք Բ Ե Ս » Կ Մ Յ Թ Ե Ե Ր Թ Ի Ն

ՅՐԱՆՍ. ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ԶՕՐԱԳՈՒՆԴԵՐՈՒ

ՍՈՒՂԱՊՈՂԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

15 Դեկտ. 1931, ժամը 11ին, պիտի կատարուի Հաէլպի Զինւորական Հրահանգներին սննդեղէնի հայթայթման նուազօրդը: Արձանագրութեան տեսակները և նուազօրդի նիւթերը կը գտնուին Հաէլպի Զինւորական Հրահանգներէ բժշկապետին մօտ Խընդարակները կրնան հոն դիմել ամէն օր ժամը 8—7, բացի կիրակիներէ և տօնական օրերէ: Նուազօրդին մասնակցողները պէ աք է դիմեն առաւուսին մինչեւ 8 Դեկտ. 1931

ԾԽԱԽՈՒՄԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱՆՈՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

MONOPOLE D'ETAT DES TABACS DE TURQUIE

Պանակցէթը «Թուրքիա Մօնօպօլ» ֆիլմայով ընկերութեան սիկարէթները, որոնք աշխարհագրական կէտերով շատ քանակաւ տեսակները պատրաստ են: Ղազի հաստ՝ 32 ս. դ. Ղազի բարակ՝ 30 ս. դ. Ալգարա հաստ՝ 30 Էրսիլոս հաստ՝ 20, Պիլիմի հաստ՝ 15, Պիլիմի բարակ՝ 14, Պիլիմի [ՁԷՎԳ Էլ Շամ] 12, Իբիմի բարակ՝ 9: Մօտերս աւելի արդու տեսակներ հրապարակ պիտի ելին. Ատնիլի պիտի ծանուցանենք մեր յաճախողներուն:

ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՈՒՆԸ

Յառաջիկայ թիւով կը լրանայ մեր թերթինը՝ ՀԱՆԹԵԹ, որ այնքան հետաքրքրութեամբ կարդացուեցաւ մեր ընթերցողներու կողմէ:

Այս անգամ կը սկսինք հրատարակել ուսումնասիրական ընդարձակ նկարագրութեան մը՝ Հայաստանի մասին, հայ գիտնականի մը գրչէն, որ վերջին ամառուն ընթացքին պտտած է Նորհրդային երկիրները և մասնաւորապէս Հայաստանը:

Այս ուսումնասիրութիւնը մեզի աղնուօրէն տրամադրեց «Երբ» քաղաքակրթութեան մէկը, որուն անուշը մեզի կը վերապահեն վերաբրած չըլլալու համար իր հանստութիւնը:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ՍԸ

Իր տուած մարդոցմով ազգային կեանքի մէջ պատուարք տեղ մը գրուած թաղանթի մէկ զաւակը, Պօղոս ԼՔ. Քուպէնթեան, թէն ալք փորձիկ ստանին լաւագոյն և հասարածանօթ մէկ գերաւատանէն, բայց պահելուս եւ անօր՝ հոգին աւանդից վերաբաւական գործողութեան մը հետեւանոյթ, որուն համար եկած էր լեռ ու ծով կտրելով: Ինքզինքնի շնորհապարտ կրգգանք օր մեր շնորհապարդ Առաջնորդը, Արաւազգ Երկրագործ Սիւրմէան, ընթացք տալով Կիլիկիականներու, Սէրայտարաններու, Քուպէնթեաններու և Սէ Կաններու իբր փոխանօրդ զի մողներու խնդրանքին, բարեհաճեցաւ յուղարկուողութեան ընկերանալ՝ եկեղեցիի զոնէս տասը բայլ անդիք քակի դուռը արհաւիրելով մաղաղ անձրեւը եւ անուց մտածելու, ի հարկէ, ստացուելիք «Իրաւունք»:

Հալպ ԿԻՂԻԿԻ ԶԻԶԻԿԵՆ (Թալաւցի)

Մ. Խ. — Անցած ուրբաթ օր Սիւրմէան հիւանդանոցին մէջ մտած է Քուպէնթեան ծանօթ գերաւատան շառակիղնիքէն Գ. Պօղոս Քուպէնթեան, քանիք գործողութեան հետեւանոյթ:

Քաղաքի արարողութիւնը յիշատանուր կերպով կատարուած է, որից զգացուած անուշտ Գ. Կիլիկի վերջին հրապարակային շնորհակալութիւնը քր յայտնէ Առաջնորդ շոր՝ Կարծէ որ մեր շնորհար պետքը գոնէ մեռնելէ վերջ, յարգել ուզեցաւ ազգային վաստակաւորի մը յիշատակը, գանց ընելով նիւթական նկատումները ու մտահոգութիւնները:

CHRYSLER

ՀՈՉԱԿՅԻՈՐ ԳՐԱՅԱԼԻՐ ՕԹՕՍՕՊԻԼՆԵՐ

6-8 ՄԻԼԻՆՏՐԵՐՈՎ

ՍՈՒՆԵՆ անկի փնտրած մաքան է Գոնացում կուսայ ամենադուրանահաններն

ՃԱՇԱԿԱՌԱՐ ԶԱՓԱՌՐ ԳԻՆ
ՀԱՆԳՕՏԱԻԷՏ ՎՃԱՐՄԱՆ ԳԻՆԻՐՈՒԹԻՐՆԵՐ
ՀՈՍՏԱՏՈՒՆ ԿՏՈՐՆԵՐՈՒ ՄԻՇՏ ՊՕՏՐԱՍՏ ՍԹՕԳՔ
ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ

Համագրելու համար կը բաւէ անգամ մը այցելել մեր վաճառատներին եւ փորձել

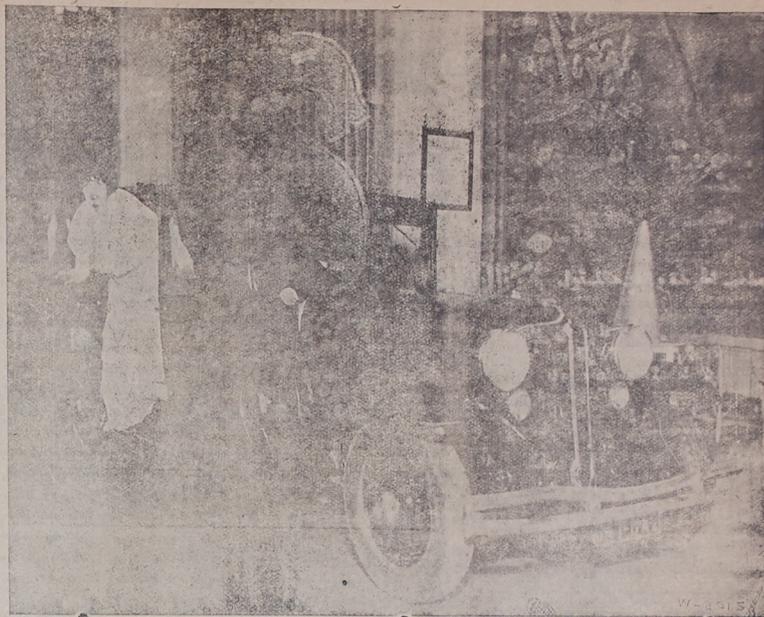
ՀԻՒՍ. ՍԻՐԻՈՑ ՆԵՐԿԱՅԵՆՈՒԹԻՉՔ Գ. ԵՐ Մ. ՍԶԻՐԵԱՆ-ՅԱԼԵՊ

ԼԻՐԱՆԱԻ, ՍԻՐԻՈՑ ԵՒ ԻՐԱԳԻ ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅԵՆՈՒԹԻՉՔ

B. P. 202 Tel. 2-03

NAAYEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH

B. B. 869 TEL. 32-29

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՐԻՍՏԻՔ ԶԿՆԱՍԵԼ ԶԵՐ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

ՓՆՏՈՒՅՑԷՔ ԵՒ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ

ՍԵԼԼՈՒՄ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ

ՇԻՆԵՐՈՏԻ ԳՈՐԾԱՅՐՆԵՐՆԵՐ ՄԵՋ

ԽՆԱՄԻՎ ՊՕՏՐԱՍՏՈՒՄ ԸՆՏՐ ԵՒ ՍԻՆՈՂՋԱՊԱՀՂԱԿԱՆ

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿ «ՔԷՄԻԷՔ», ՄԻԱՌՈՑ ԵՒ ՍԻՎԱՐԷՓՆԵՐԸ

ՈՐՈՒՔ ԳՆԱՂՋԱՆՑ ԵՒ ԻՐԱՆՆ ՆՄԱՆՆԵՐ ԵՒ ԿԸ ԳՑՆՈՒՐ

ԲՈՂՈՐ ԾԵՆԱԿԱԶԱՌՆԵՐՈՒՆ ԿՈՎ

F. W. MCNESS MENTHOLATED COUGH SYRUP

Եղանակի փոփոխման անբիւ պատահական բոլոր

հիւանդութիւններէ եւ մտնաւոր **ԿՐԻՐԷ** եւ անոր յայտնող

ՀԱՉԷ գեղծ մեղալու եւ բժշկուելու համար գործածեցէ

F. W. MCNESS MENTHOLATED COUGH SYRUP

Գեղձոր յանձնարարած է բոլոր նշանատու բժիշկներու կողմէ

F. W. MCNESS MENTHOLATED COUGH SYRUP ք բեք

ՀՈՒՏՈՎ ԳԻՏԻ ԿԱԶԳՈՒՐԷ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆԷ

F. W. MCNESS MENTHOLATED COUGH SYRUP ք բոլոր

հասակի եւ սեռի մարդոց համար քլ օգտակար եւ քլ ալ

ախորձեի է: ԱՅ ուղղակիորէն կազդէ բուն ճիւղադրեան վրայ

եւ գեղծ է օրեւէ վնասակար ազդեցութեէ

ԸՆԿՈՒՆՈՒՄՈՒՄ ՄԻԱԿ ԵՒ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԵՂՆ Է

ԿՐԻՐԷ ԵՒ ՀԱՉԷ

ԿԸ ՄԱՌՈՒ ԲՈՂՈՐ ՆՇԱՆԱՌՐ ԳԵՂԱԳՐՈՒՄԵՐՈՒ ՍՕՏ

ՃԵՇՇԿԸ ԶԻՐՔԻԿԸ ՆՄԱՆԻ

ՈՉ ՄԷ ԿԸ ՈՉ ՄԻՒ ՍԸ ԴՐԱՄՈՎ

Չ ԵՆ ԳՆՈՒՒՐ

ԴԵՐՉԱԿ

ՅԱԿՈՒՄ ՄԻՍԻՐԵԱՆ

ԿԸ ԳՈՀԱՑՆԷ ԱՄԷՆԷՆ

ՆՐԱՃԱՇԱԿ ՏԻԿԻՆՆԵՐՆ

ՈՒ ՊԱՐՈՆՆԵՐԸ

ՈՒՆԻ ՆԱԵՒ

ԱՐԻԻԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ

ՃՈՒ ՄՐԵՐՔ

Վասնէի անձերու նեւ ամաւմարով

գործառնութիւն կ'ունենանք:

LE DANUBE SOCIÉTÉ ANON. D'ASSURANCES GÉNÉRALISE FONDÉE A VIENNE EN 1867

ՏԱՆԻՒՊ

ԸՆԳԶԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎՈՂՈՒԿԱՆ

ԱՆՆԱՌՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՐՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՎԻԵՆՆԱ 1867-ԻՆ

ԴՐԱՄԱԳՆՈՒՆ ԵՒ ՊՈՆՇՈՒՄ ԴՐԱՄ	Ոսկի ֆր.	36,000,000
ԱՊԱՀՈՂՈՒՄ ԴՐԱՄԱԳՆՈՒՆ	• •	218,000,000
ԻՐ ՀԻՄՆԱՐՈՒԹԻՐՆԵՆ Ի ԶԵՐ ՎՃԱՐՈՒՄ	• •	388,000,000

ՏԱՆԻՒՊԻ

Վեխարհածափոր պայանովարութիւր, ամենակատարար պայաններով կ'ապանովեն կեանքի, աղածի, հրդեհի եւ փոխադրութեան պայանովարութիւրներ, ինչպէս նաեւ աղածի նետեանով ամբողջպատ եւ մասնակի անկարող վիճակի մէջ գտնուողներուն եւ հիւանդութեան նետեանով անկարող անձանց պայանովարութիւրները: Հիւսիսային Սիւրիայ Ընդն. ներկայացուցիչներ: Մ. ԱՅԻՐԵԱՆ

ՊՕՍԹԱՆ ԲԼԵՊ ՅԱԼԵՊ

ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ

ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ

ՄԱՍԼԱՐԷ ԱՆՉՐԵՒԱՆՈՑՆԵՐ

ԵՒ

ԵՂՂՉՈՒՄԻ ԿԻՏՈՂԻ

ԻՆՏԵՆ ՍԱՐՔԱՆՈՒ

ՊՕՍԹԱՆ ԲԼԵՊ ՅԱԼԵՊ

ՎԱՃԱՐԱՏՈՒՆ

ՀԻՆՏԻԷ ԵՂՔԱՐՑ

ԻՆՏԵՆՆԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳԼԻՆԵՐՈՐ ՎՃԱՐԱՏՈՒՆՆԵՐԸ

ԿԸ ՓՆՏՈՒՐԻ

— Կր փնտնեմ մայրս, բնիկ հօտէմիջի իզմիւրի գաւառէն Գայանէ Գոյանեան, որ 1919 ղէպիբուն Անատոլիոյ ներսերը տարագրուած ու պահ մը Նիւտէի ու Սգեթրայի մէջ տեսնուած: Մ. Ա. ԱՅԻՐԵԱՆ

Կր խնդրուի գիտցողներէն հետեւեալ հասցէին յուր տալ:

Krikor Sah aktian
Post Restante
Damas

Հայկէն՝ բնիկ երգարուցի [Զարարոյն] Մարիամ Արօյեան, հորք անունը Գաղտասար, եղբոր անունը Կարապետ, մեծ հորեղբոր անունը Մարտիրոս, կր փնտնէ իր մայրը Համեստուհին: Հասցէն գիտցողներէն կր խնդրուի իմացնել խմբագրութեան կամ Վեր. Ա. Ա. Շիրանեանի փոսթարկը թիւ 248:

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ

ՏԱՐԱՍԵՑԷՔ

ԵՓՐԱՏԸ

